

—
mounir fatmi
The Observer Effect
—

20.03.2021 – 22.05.2021

ADN Galeria presenta la quarta exposició individual de mounir fatmi, artista dedicat a la recerca i treball de l'art en relació amb el llenguatge, l'arquitectura i la màquina.

La mostra, titulada *The Observer Effect*, quedarà inaugurada el 20 de març de 2021, de 11:00 a 15:00.

mounir fatmi va néixer a Tànger, el Marroc, en 1970. Als 4 anys la seva família es va mudar a Casablanca. Amb 17 anys va viatjar a Roma, on va estudiar dibuix i gravat del nu en l'Acadèmia de les Arts. Més tard va estudiar a l'Escola d'Art de Casablanca i finalment en la Rijksakademie d'Amsterdam.

Va passar la major part de la seva infància en un mercat ambulant de Casabarata, un dels barris més pobres de Tànger, on la seva mare venia roba per a nens. Aquest entorn, on es concentren grans quantitats de residus i objectes comuns rebutjats, va establir les bases artístiques de mounir, qui compara el mercat ambulant amb el museu en ruïnes. Aquesta visió també serveix com una metàfora que expressa els aspectes essencials del seu treball. Influenciat per la idea de mitjans obsolets i el col·lapse de la societat industrial i consumista, desenvolupa el concepte de l'obra d'Art a mig camí entre l'Arqueologia i l'Arxiu.

Fent servir materials com a cable d'antena, màquines d'escriure i cintes VHS, mounir fatmi elabora una arqueologia experimental que qüestiona el món i el paper de l'artista en una societat en crisi. Torça els codis i preceptes a través del prisma d'una trinitat que comprèn Arquitectura, Llenguatge i Màquina. Així, qüestiona els límits de la memòria, el llenguatge i la comunicació mentre reflexiona sobre aquests materials obsolets i el seu futur incert. La recerca artística de mounir fatmi és una reflexió sobre la història de la tecnologia i la seva influència en la cultura popular. En conseqüència, un pot veure el futur de les obres de fatmi com a futurs arxius en preparació. Representen moments clau en la nostra història contemporània, aquests materials tècnics també qüestionen la transmissió de coneixement i el poder suggestiu de les imatges i critiquen els mecanismes que ens uneixen a la tecnologia i les ideologies.

Des de l'any 2000, les instal·lacions de mounir fatmi han estat seleccionades en múltiples biennals, 52a i 57a Biennals de Venècia, 8a Biennial de Sharjah, 5a i 7a Biennals de Dakar, 2a Biennial de Sevilla, 5a Biennial de Gwangju, 10a Biennial de Lió, 5a Triennial d'Auckland, la 10a i 11a Biennial de Bamako, la 7a Biennial d'Arquitectura de Shenzhen, la Triennial de Setouchi i la Triennial de Echigo-Tsumari al Japó. El seu treball ha estat presentat en nombroses exposicions individuals; en el Museu Migros, Zurich; MAMCO, Ginebra; Fundació AK Bank, Istanbul; Museu Kunst Palast, Dusseldorf; i al Göteborg Konsthall. També ha participat en diverses exposicions col·lectives; en el Centre Georges Pompidou, París; Museu de Brooklyn, Nova York; Palacio de Tòquio, París; MAXXI, Roma; Museu d'Art Mori, Tòquio; MMOMA, Moscou; el Victoria & Albert Museum, Londres; Van Abbemuseum, Eindhoven; Museu d'Art Nasher, Durham; i el Museu del Louvre a Abu Dhabi.

Ha rebut diversos premis, incloent el Premi Uriöt, Amsterdam; el Gran Premi Léopold Sédar Senghor en la 7a Biennial de Dakar en 2006; i el Premi de la Biennial del Caire en 2010.

mounir fatmi
Coma Manifesto 03, 2017

mounir fatmi
Racines 08, 2016

The Observer Effect, l'exposició que ara presentem, reuneix una sèrie de produccions recents amb les quals l'artista explora noves maneres de creació a partir d'elements que ja són paradigmàtics de la seva obra com la tecnologia analògica i la paraula escrita. El títol fa referència a la teoria de la física quàntica mitjançant la qual l'observador influeix en la matèria observada. Una cosa similar al que es coneix en psicologia com l'efecte Hawthorne que estableix modificacions en el comportament dels individus en resposta a l'autoconsciència de ser observats. Anàlogament, Marcel Duchamp va declarar: "Crec sincerament que la pintura és tant de l'espectador com de l'artista". Amb aquestes referències, mounir fatmi proposa que l'espectador se sotmeti a l'observació d'una manera inusual, mirar i ser vist des d'un altre punt de vista, transformant i alterant les obres en un joc de reciprocitat.

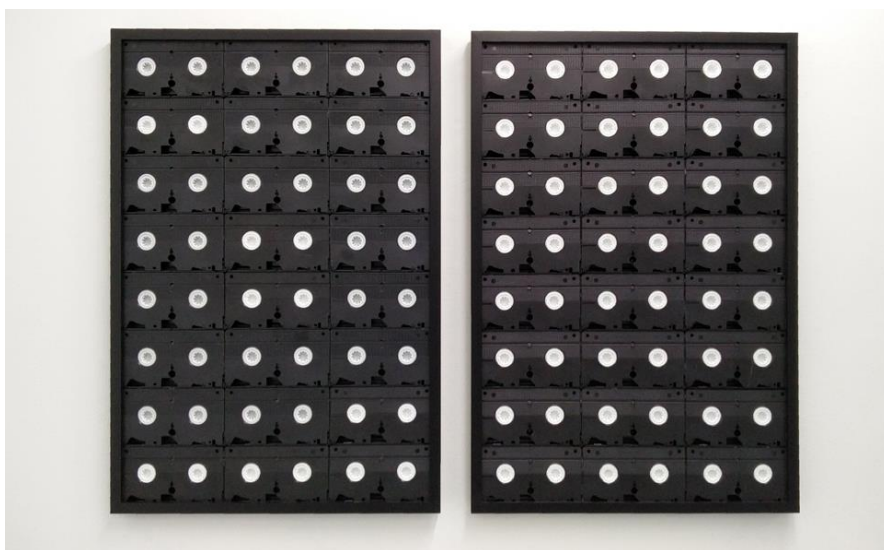
La instal·lació *Already Dead 01* ha estat especialment creada per aquest espai. Usa les cintes VHS, mitjà de còpia i transmissió d'imatges avui obsolet, per a crear una taca negra que s'expandeix per les parets i el terra de la sala envaint l'espai de l'espectador i creant una espècie de dimensió al·lucinada amb la qual aquest s'ha d'enfrontar. El VHS, alliberat aquí de la seva funció original, funciona com element de distorsió i abstracció que qüestiona les nocions d'exposició mediàtica i reproducció massiva desenvolupades per Guy Debord en el seu llibre "La societat de l'espectacle", i amb les tècniques de reproducció i repetició utilitzades per moviments com el *pop art* i el minimalisme. *Already Dead 01* qüestiona les formes en què l'art contemporani examina la relació entre imatge i societat advertint sobre la capacitat de manipulació de les imatges sobre l'espectador.

Altres treballs a partir del suport material VHS ocupen l'espai de l'entrada. Es tracta de la sèrie *Propaganda* que, a manera de quadres monocroms, explora les relacions entre comunicació i propaganda. Aquest projecte es basa en com l'origen de la

comunicació de masses va coincidir amb la popularització de l'enregistrament en vídeo, que va aconseguir ingressar a milions de llars arribant així a la consciència d'un enorme nombre d'espectadors.

Un altre material tecnològic habitual en l'obra de fatmi és el cable coaxial amb les seves abraçadores. Exemple d'això és l'escultura *Racines o8*, un relleu de paret elaborat amb cable d'antena blanc amb el qual l'artista fa referència a l'ornamentació decorativa de l'art islàmic tradicional i al mateix temps a les pintures *dripping* de Jackson Pollock. Aquesta obra presenta una trampa estètic a l'espectador que queda perdut en l'embull de cables en el qual no pot identificar inici ni final. El blanc sobre el mur blanc també suggereix un esborrat, un quadre en blanc que qüestiona el concepte d'arrel, al qual al·ludeix el títol, com a estereotip cultural definit pel lloc de naixement de l'individu.

Amb *The Observer Effect o1* l'artista ens enfronta a un obstacle insalvable. La barra de salt de cavalls emergeix d'una urna marcant amb la seva verticalitat la impossibilitat de la seva superació. Les barres de salt són un element recurrent en el vocabulari formal de mounir fatmi. L'artista aborda aquest element des de múltiples angles: estètic, perceptiu i físic, conceptual, existencial i sociopolític. Pot evocar tant el *ready-made* i el *pop* com el constructivisme. Instal·lat de manera que dificulta la progressió física del visitant, *The Observer Effect o1* funciona com a parany, com un obstacle que enfronta la resistència i la complexitat del món contra el cos.

mounir fatmi
Propaganda, 2017

mounir fatmi
Peripheral Vision, 2017

Al costat d'aquest es mostra *Peripheral Vision*, una sèrie de quatre retrats fotogràfics en blanc i negre on veiem al propi mounir fatmi de front, des de darrere, i des dels costats. El rostre desapareix parcialment darrere d'un gran utensili geomètric per mesurar a través del qual veiem només els ulls de l'artista. El muntatge recorda a l'estètica futurista mentre que els diferents enfocaments revelen una manera de renovar la mirada, una nova consciència del que ens connecta amb el món que ens envolta i amb els seus límits. No obstant això, el que *Peripheral Vision* destaca són les mancances del llenguatge estètic i la incapacitat de l'artista per a traduir les seves idees. A això se suma la importància de la mirada de l'espectador que inverteix temporalment la seva posició amb l'artista en fer d'aquest últim un observador atent del públic que passa per la sala.

Finalment, *Coma, Manifesto* és una sèrie escultòrica realitzada amb plaques de metall de gran magnitud. En aquestes plaques les lletres que llegim a través de la seva absència s'amunteguen als peus de l'obra com a deixalles. El text pertany a un fragment extret del Manifest escrit pel propi mounir fatmi: "La meua llengua és una hemorràgia, sagno cada vegada que parlo". Un extrem de la placa es recolza en la paret, l'altre en el terra, amb diferents angles d'inclinació, creant un joc de llums i ombres i projectant el text en les parets de l'espai expositiu.

En definitiva, mounir fatmi ens presenta en *The Observer Effect* un recorregut plagat de trampas; un espai auster en el qual l'espectador s'enfronta a obres que qüestionen el poder de la imatge i propicien la reflexió sobre els efectes nocius dels discursos hegemònics en la història, la interpretació, la memòria i la identitat.

[mounir fatmi dossier d'artista](#)